

Sz. Tóth Gyula

Tanári notesz 8.

(Részlet – kézirat)

Lapjársok. Egerbe hívnak, jó szóval, menni kell. A hatéves *Agria* főszerkesztője baráti-ünnepi alkalmat kínál a lap 25. számának bemutatására. Tavaly is részt vettem. Most Kaiser Lászlóval megyek, ő rendszeresen publikál a lapban, és mint a Hungarovox Kiadó vezetőjének egyéb programja is adódik a városban. Már az állomáson várja Cs. Varga István, kéziratokat és eszméket cserélnek. A Szent István Rádió stúdiójába tartunk, a kapu előtt még egy könyvcserre egy másik ismerőssel. A stúdióban Simon György főszerkesztő vár bennünket, Kaiser Lacit időről időre meginterjúvolja. Most, mint a kiadóhoz kötődő szerzőt, engem is bevonnak, hármásban beszélgetünk a mikrofonok előtt. Hallgatva Lacit, s látva a hozott könyveit, tudatosul, hogy micsoda munkát végez: sorra jelenteti meg a könyveket, irodalmi esteket szervez, tanfolyamokat vezet, verseket ír. Vagy regényt, készülő regényéről is beszél, részlet éppen az *Agria* téli számában jelent meg, *Elvált apák Magyarországon* (Béke és háború). Nagy téma, jó vita kerekedhet, ha megjelenik a könyv. Laci egy idős rokonához készül, előtte megmutatja a pecsenyés étkezdét. Jófajta házias ételek, az egri korzó divatos „megdóihoz” képest üdítő. És meglepetés. Nem is olyan régen Balázs Géza, aki gyakran jár a városba, azt panaszolta fel blogjában, hogy egy reggel hiába keresett reggelizős helyet, nem talált, be kellett érniük egy hamburgeres önkiszolgálóval. Ott persze rántottát nem kaptak. Itt bezzeg van szarvaspörkölt is, én, ajánlásra, a már régen kóstolt vérpörköltet választom. Na, meg is írom a professzornak a felfedezést. Hordós (folyó) bor nincs, csak palackból öntenek. De egy gyors étkezéshez nem akarunk „nagy bort” inni, beérnénk egy helyi termelőivel. Van a környéken bőven. Csak az étkezdében nincs. (Régi tapasztalat másfelé is az országban a helyi borok kínálatát illetően. Más a termelés józansága, és más a forgalmazás érdeke.) De ez legyen a legkevesebb, illetve a legnagyobb bosszúságunk. Még dolgunk van.

A Kálvin-házban népes gyülekezet áll (ül) össze, a lapban publikálók és érdeklődők. Kődöböcz Gábor egyenként fogadja az érkezőket, hangulatos-szép műsor kerekedik. Még én is szót kapok. Találós kérdéssel indítok: Nem találják, mégis ismerik. Mi az? *Agria*. A hallgatóságból valaki helyeslően kontráz. Mert, folytatom, az országban utazva erre-arra, a Mátészalka–Szombathely–Pécs háromszögben, tapasztalom, sokan ismerik, keresik, de nem nagyon lelik. Rákérdeznek, hallottak róla, a terjesztés nem hatékony, mégis híre van a lapnak. Én megkapom, írok is benne, érte jövök, fogom, viszem. Jegyzeteket írok az egyes számról, azzal jelzek

vissza a főszerkesztőnek. Mint tavaly ilyenkor. (Lásd: Tanári notesz 7., Rózsák békéje: 211. oldal.) És azt is feljegyeztem, hogy „Agria-körösök, mi vagyunk.” Akik ismerjük egymást, személyesen is, mint Oláh András, Madarász Imre, Németh István Péter, Kaiser László és azok, akik névről, írásaik alapján ismerősök. Tar-
tozunk valahova, szellemi létünk kis társas köre. Mert: Mi az irodalom? Sokan sokféleképpen megfogalmazták már, egyik kedvencem, amit Jean Giraudoux mondott: „értekezés az emberről.” Ez folyik az *Agria* körül: emberről embernek. És az olvasók értik! A lap nem irodalmi divatokat szolgál ki, noha ismeri azokat, de nem „hullámlovast”. Az érdeklődésből is, az olvasási élményből is mondhatjuk: *igény* van rá. A főszerkesztő meg olyan ember, aki válaszolni szokott leveleinkre (ritka tulajdonság), kapcsolatot tart. Kődöböcz Gábor nem féltékeny. Széles szerzői gárdával dolgozik, tágítja a témaköröket, nagy geo-literatúrát művel. Teret kap az irodalomtanítás, az internetmetodikák, a szombathelyi kolléga, Fűzfa Balázs innovációja; mint a kulturexpressz masinisztája járja a nagy magyar vidéket, terjeszti az igét, Szekszárdon is megáll egy kortyidőre, Erdélyben találkozik japános társasággal, egri pincében a *Walesi bárdokat* szavalja angoloknak.

Mindezekért cserébe, és Karácsony is van: ajándék dukál. Üdvözlöt hozok az Academia Humana Alapítványtól, Kiss Sándor elnöktől: könyveket, például Wehner Tibor: *Tapló* című könyve, a téli számban ott a róla készült recenzióm – nem csalás, nem ámítás! Egy ősi japán mese: *A szépséges istennő* és *A székesfehérvári „Wagner-szoborlelet”*, amelynek kapcsán szép találkozásom volt József Attila alakjával, a Wagner-szobor és az *Eszmélet* francia fordításának elemzése során megjelenő élmény formájában. (Lásd szeptember 18-i jegyzet, valamint a *Kép és Krónika* honlap, Kődöböcz Gábornak hírt adtam róla.) A művek összeérnek, a művek összehoznak.

Hazafelé. Az *Agria*-estről korábban (időben) el kellett jönnöm. Mint tavaly, megy a vonat. Holló József és felesége autón visznek ki az állomásra, ők folytatják az utat Ostorosra, ahol élnek. Magyarázom, miért is kell ilyen gyorsan visszamennem: reggel hatkor a Széchenyi uszodában van jelenésem, immár 25 éve. Jó hangulatú társaságban hajlamos az ember maradni, esetleg elpasszolni a másnapi kötelezőt. Kivált hideg télben. De akkor borul a rend, ha az ember elkezd egyezkedni magával, megesisik „csúszik a program”. Különben is, a vonaton jó alkalom kínálkozik a folytatásra. Az ostorosi költő verseivel kezdem az olvasást. Eddig nem ismertem őt, este ő is felolvasott, sorai üdítően hangzottak. A szőlőről, a borról ír játékos-kedvesen, ha pincében ér bennünket a líra, még dalra is fakadunk. Az egri nedű mellett (*Egri szüret*), szívéen viseli a homoki bort, a „gyalult vidék” áldását, mert a „vasalt síkon” is „koccintnak pohárt” (*A homok sóhaja*). Bort nem termel, versben mesél róla, csókra, borra szomjazva, mindkettőnek verssel áldozva. Lírájában ott a táj, a termelő, dolgos ember. Egyszer talán még koccintunk is pohárt.

Nincs vége. Folyamatosan dolgozunk. Másnap Ködöböcz Gábor hív, örül, hogy ott voltam, szerinte is jól sikerült az este, kár, hogy nem maradhattam. Belenézett az ajándékkönyvekbe, hálás, hogy Kiss Sándorék megemlékeztek róla. Én meg Kiss Sándort tájékoztattam „küldetésemről”, az *Agriá*kat hamarosan átadom neki, kedvére volt, hogy örömet tudott szerezni Gábornak. És a Tapló-recenziót föltette a honlapjára – a nyomtatott és az elektronikus szövegek nem véletlen találkozása. Ha már hálózatról beszélünk. Működik az átjárás, lásd <http://kepeskronika.blogspot.hu/2013/12/taplo-nem-csak-gyermekeinknek.html>. Gábor is lendít egyet ezen, újságolja, az eddigi lapszámokat sikerül feltenni PDF-formában az internetre. Hamarosan „vehető” lesz az *Agria*, és a budapesti Írók könyvesboltjába is többet szállítanak. Jó hír, nyúlik-bővül a háló(zat). Na, erre inni kell. Végre a borra is sor kerül, addig jártam Egerben, míg itthon sikerül megkóstolni a Gábertól kapott fehéret. Kiváló tájbor, Olaszrizlingre tippelek, a lágyabb fajtából (lehet, valamivel háziasított), tiszta, íze, illata van. Ahogy Roger Scruton az *Iszom, tehát vagyokban* vallja: érezni a „terroirt”, azaz a talajt, s a tájat. Jól illett a vasárnapi sült csirkemájhoz. Üdvözet a termelőnek! Az ostorosi költő lírája igazat szól. Talán már meg is énekelte az egri agriait, az irodalom tiszta nedűjét.

2013. december 15.

Bor(mellé)fogás. Az egri irodalmi élmény folyik, vége nincs, hossza van. Szerencsére. Néhány pontra vissza kell térni, illetve új gondolatok jutnak eszembe. Hívom Ködöböcz Gábort, információkat kérek. Kiderül, főnöke, a tanszékvezető is ott volt a lapesten. Talán először személyesen. No, mit is mondtam a felszólalásban: keresik a lapot, igény van rá. A bor is szóba jön, amiről azt írtam, hogy Olaszrizlingre gyanakodom. Ezt első felindulásból mondtam, de akkor is óvatosan. Hidegebb volt a bor a kelleténél, másként ízleltem. De elment a levél Egerbe. Később megadtam a módját a kóstolásnak, alakult a borkép, lásd december 15-i jegyzet. De így sem jó, nem talált. Gábor vígan vágja a vonalba: szintiszta Leányka. (Merthogy ilyen is van.) Hát ez az, ezt még gyakorolni kell. Azon lesznek.

2013. december 17.